

ПРЕС КЛИПИНГ

13. јул 2015.

НАСЛОВИ

- ВАНАТИ GAZDA Poslodavac oјadio čak četiri porodilje;(str.2)
- С већим улагањима до новог развоја; (str.2)
- Само 170.000 радника код приватника прима плату редовно;(str.5)
- Млади одлазе трбухом за крухом јер их нужда тера;(str.6)
- Фирме и машине на добошу одлазе парче по парче;(str.8)
- Рано је за попуштање каиша;(str.9)
- Avtovaz šalje radnike na javne radove;(str.9)

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/574863/BAHATI-GAZDA-Poslodavac-objadio-cak-cetiri-porodilje>

BAHATI GAZDA Poslodavac objadio čak četiri porodilje

Z. L. - S. V.

Inspekcija rada potvrdila je pisanje „Blica“ da Jelena Mitrović iz Valjeva poslodavac nije isplaćivao naknade za porodiljsko odsustvo.

Očajna: Jelena se nije javio niko iz firme

Podsetimo, „Blic“ je objavio da je Milorad Pavićević, vlasnik firme „Ital sport Serbia“, izbegavao da uplaćuje naknade Jelena, bahato joj poručivši da se za ostvarivanje svojih prava „obrati Vučiću“.

Ipak, inspekcija Ministarstva rada odmah je reagovala i, kako se navodi u dopisu poslatom „Blicu“, ustanovila da Pavićević Jelena duguje šest naknada. Inspekcija je nadzorom uočila i brojne druge nepravilnosti u ovoj firmi. Pored Jelene, oštećene su još tri porodilje, kojima Pavićević takođe duguje višemesečne naknade.

Pavićević je ostalim zaposlenima isplatio zaradu za april sa porezima i doprinosima, a za maj samo doprinose, bez zarade. On će po nalogu inspekcije danas morati da dostavi na uvid obračune dugovanih zarada i naknada. Pavićević juče nije želeo da komentariše nalaz inspekcije. S druge strane, Jelena Mitrović kaže da joj se do juče još niko iz firme nije javio.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/S-vecim-ulaganjima-do-novog-razvoja.sr.html>

С већим улагањима до новог развоја

Без инвестиција, кажу аутори „Кварталног монитора“, овогодишњи пад бруто домаћег производа биће 0,5, а у МАТ-у и свих 0,8 одсто

Нето прилив страних директних улагања

2007.	2.528
2008.	2.486
2009.	2.068
2010.	1.133
2011.	3.320
2012.	753
2013.	1.298
2014.	1.236
Јан-март 2015.	233

Извор: НБС

НАПОМЕНЕ:

- Подаци су усклађени са смерницама садржаним у Приручнику за израду платног биланса бр. 6 ММФ-а (БПМ6)
- Табела је подложна изменама у складу са променама званичних извора података

Премијер Александар Вучић поодавно тврди да ће у 2015. Србија остварити привредни раст од најмање 0,5 одсто. Рекло би се да му последњи економски показатељи дају за право, али економисти и даље остају при процени да раста бруто домаћег производа (БДП) у овој години неће бити.

Аутори „Кварталног монитора” остају при процени с краја прошле године да ће после прошлогодишњих минус 1,8, овогодишњи пад вредности свега створеног бити - 0,5, а њихове колеге из „Макроекономских анализа и трендова” и свих - 0,8 одсто.

Ако се то деси, Србија ће се у 2015. наћи у малој групи земаља централне и источне Европе, заједно са Хрватском и Словенијом, које неће достићи ниво БДП из преткризне 2008.

- Српска економија могла би да оствари раст од 0,5 одсто ако знатније порасту нето извоз или пољопривреда - каже Милојко Арсић, уредник „Кварталног монитора”. - И пад од 0,5 одсто био би добар резултат у години кад се домаћа тражња смањује за два процента БДП. Очекујемо раст индустрије, али стагнацију у пољопривреди и грађевинарству и пад у услужним делатностима”.

- Није неважно да ли ће привреда ове године остварити пад или раст од 0,5 одсто, али је много битније да се створе услови за дугорочно одржив раст који би могао неограничено дуго да траје - казује Арсић.

- За дугорочно одржив раст неопходно је да се отклоне унутрашње и спољне неравнотеже. Да се смањи фискални дефицит са 4,5 одсто БДП у овој на три процента, а у наредне две године

на један одсто БДП. Затим да се смањи дефицит текућег платног биланса са шест одсто БДП на 3-4 процента, као и да се повећа стопа инвестиција са 18 на око 25 одсто БДП, уз раст домаће штедње.

И за Стојана Стаменковића, уредника „Макроекономских анализа и трендова”, овогодишњи привредни раст је неизвесан, упркос добром почетку године, јер су недовољне домаће и стране инвестиције, а замрло је и кредитирање привреде. Стране инвестиције у Србији за прва четири месеца биле су 358 милиона евра, а за привредни опоравак је потребно да годишње у Србији буде инвестирано око шест милијарди евра, од тога би 1,5 милијарди евра требало да буду страна улагања, сматра Стаменковић.

- Нема раста директних страних инвестиција у овој години - каже Стаменковић. - Има најава и отварања неких малих капацитета, али је све то мало у односу на потребе. - Зато држава треба коначно да покрене капиталне инвестиције.

Шта Србија може очекивати од страних улагања у скоријој будућности, нарочито после актуелних догађања у Грчкој?

Милојко Арсић тврди да ће криза у Грчкој негативно утицати на прилив страних директних инвестиција (СДИ) у Србију.

- Прво, криза у Грчкој неповољно утиче на привреду и финансијски систем Европске уније, одакле долази највећи проценат СДИ у Србију, што значи да ће инвестиције из ЕУ опадати у целом свету па и у Србији. Друго, криза у Грчкој неповољно утиче на доживљавање ризика свих земаља у југоисточној Европи, па ће зато СДИ у овим земљама додатно опасти. Међутим, јачина негативног утицаја кризе на Србију зависиће од тога колико ће трајати криза у Грчкој и на који начин ће се решавати. Верујем да ће се релативно брзо постићи договор Грчке са повериоцима, тако да тај негативан утицај неће бити нарочито снажан.

Шта да ради наша влада у тим околностима?

- Наша влада треба истрајно да спроводи политику фискалне консолидације и да убрза реформе којима ће се унапредити амбијент за инвестирање и запошљавање. Осим тога, влада треба да подржи народну банку како би се очувала стабилност банкарског система. Ако би криза у Грчкој ипак потрајала нешто дуже, било би добро да Србија заједно са Македонијом, Бугарском и Румунијом тражи помоћ од Европске централне банке и Европске комисије.

Са 352 милиона долара страних инвестиција у 2012. години, према подацима УНКТАД-а, Србија је рангирана на 127. месту, што је њен најгори резултат после 2000. Мирјана Глигорић, магистар београдског Економског факултета, истраживала је да ли је низак прилив СДИ регионални проблем или специфичност Србије и како преокренути тај непожељан тренд.

По њој кључни су макроекономска нестабилност, али и политички ризици. Ту су и институционални фактори, као што су неефикасна правна регулатива и бирократске препреке, лоша инфраструктура. Давање директних субвенција треба напуштати, уз истовремено унапређивање привредног амбијента, што пре свега подразумева смањење трошкова и ризика пословања, унапређење ефикасности администрације, судства, уређивање јавних финансија и смањење фискалног дефицита и јавног дуга.

Уколико се само укину субвенције, истиче наша саговорница, а не остваре реформе, стране директне инвестиције ће опасти. Влада је ипак одлучила да у 2015. задржи субвенције за инвеститоре, за шта је у буџету издвојила 6,5 милијарди динара.

Буди ли се привреда

Ако је веровати званичној статистици, српској економији је коначно кренуло. После прошлогодишњег пада од 6,8 одсто, у првих пет месеци 2015. индустријска производња је остварила раст од два процента у поређењу с истим периодом лане, а неки економисти предвиђају да ће до краја године индустрија произвести чак седам одсто више него у претходној. У периоду јануар-мај извоз је повећан за 6,6 процената, а и пољопривреда најављује богат берићет.

Александар Микавица

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/samo-170000-radnika-kod-privatnika-prima-platu-redovno>

Само 170.000 радника код приватника прима плату редовно

- Трошкови радне снаге у Србији су на нивоу од 33 одсто укупних трошкова просечног предузећа, што је далеко испод индустријски развијених земаља Европе - тврди професорка Живка Пружуљ

с Катедре за људске ресурсе Београдске банкарске академије. Додаје да у Србији не постоје јасни критеријуми за мерење учинка запослених, већ да их произвољно одређују менаџери или власници, што значајно демотивише запослене који конкретно раде и желе да њихов рад буде награђен.

- Зарадама и моделима награђивања на овом подручју приступило се углавном као праву запослених у складу са законским одредбама и колективним уговорима на сасвим поједностављен начин, који је базиран на коефицијенту у односу на цену рада, школској спреми или дискреционом праву послодавца да уговори висину зараде са запосленим појединачно. Последице таквог начина креирања система зарада изражене су у виду ниске продуктивности, слабе конкурентности и високих трошкова рада предузећа, али и незадовољства и апатије запослених, који раде за мале и нередовне плате - оценила је професорка Пружуљ.

Објашњавајући како се креира систем зарада у Србији, она истиче да се овде углавном плата утврђује као фиксна - непроменљива категорија на основу законски дефинисаних минималних претпоставки, односно утврђених коефицијената и школске спреме и бенефиција као законске категорије. - Недавно истраживање на узорку од 208 испитаника показује да је таква пракса присутна у више од 60 одсто предузећа у Србији. По недавно објављеним подацима, у Србији

око 650.000 запослених прима плату са закашњењем, а око 50.000 не прима плату готово никако.

Свега 170.000 запослених у приватном сектору прима плату на време у дан. Висока плата не обезбеђује безусловно високу мотивацију, али сувише мала и несигурна плата утиче на апатију и немотивисаност запослених - каже Живка Пржуљ, додајући да зарада испод егзистенцијалног минимума не може обезбедити посвећеност и продуктивност запослених.

У Србији су, истиче она, зараде најчешће тајна, иза које се крије моћ, волонтаризам и фаворизовање појединаца, тако да запослени често не знају на основу каквих критеријума им се обрачунавају примања. - При томе се занемарује чињеница да су запослени рационална бића и имају сопствену перцепцију о правичности, која утиче на њихово задовољство/незадовољство, чија је последица степен залагања на раду, посвећеност и иновативност. Запослени пореде своје способности, залагање и резултате с наградом, као и с примањима других запослених и од процене правичности зависи њихово понашање и будуће радно залагање - истакла је професорка Пржуљ.

Љ. Малешевић

Раднику се мери учинак, али...

У Србији примарну одговорности за расподелу зарада, по оцени професорке Пржуљ, имају менаџери, мада се њихове зараде утврђују индивидуално, за разлику од радничких, који се деле на основу колективног уговора и правилника предузећа.

- Утврђивање баланса између доприноса запослених и давања предузећа за њих су један од основних полазишта система зрада. Међутим, у Србији испод 50 одсто малих, средњих и великих предузећа оцењује радну успешност радника, али су веома ретке компаније које користе резултате радне успешности за материјалну стимулацију и друге видове награђивања радника - каже професорка Пржуљ.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/mladi-odlaze-trbuhom-za-kruhom-jer-ih-nuzda-tera-0>

Млади одлазе трбухом за крухом јер их нужда тера

Велика незапосленост је један од највећих проблема с којима се наша земља суочава. Недостају радна места, до посла је тешко доћи, а тешко је рећи да ли је теже онима који су тек стекли средњошколске

и факултетске дипломе или онима који имају дуго радно искуство, али су последњих година остали без посла. Ниједно радно место није сигурно јер због великог броја незапослених, послодавци, неретко, дуго држе запослене на пробном раду, све чешће се од радника тражи да раде дуже од радног времена, плате су, углавном, на нивоу минималца од око 21.000 динара...

То је несумњиво и разлог што се многи, пре свега млади људи, одлучују да напусте земљу и своје знање примене негде другде. Слободно се може рећи да је најчешћи разлог за доношење одлуке да се оде из земље и потражи посао у некој другој финансијске природе,

али није једини, посебно код младих људи с факултетском дипломом, али и оних који су годинама радили и остали без посла. Није добро, међутим, што се многи не враћају, а то је појава о којој би надлежни требало добро да размисле.

- Завршио сам Грађевински факултет, а каква је ситуација у области грађевинарства код нас, тешко да ћу ускоро почети да радим у струци - каже Горан Петровић, који је одлучио да посао потражи у некој од земаља Европске уније. - Имам пасош једне од нама суседних земаља и могу да се запослим у ЕУ. Не очекујем да ће бити лако, али ми је потребно искуство у струци да бих применио оно што сам годинама учио, а сигуран сам и да ћу зарађивати више него код нас радећи исти посао.

Слично каже и Милица Јовановић, инжењерка индустријског менаџмента, која је, тражећи посао, завшила неколико курсева различитих вештина, волонтирала у неколико фирми... а сада, на прагу тридесетих година, нема ни дана стажа, а ни изгледа да ће наћи посао у струци јер се протеклих неколико година број оних с истом струком значајно повећао. Будући да зна француски, прихватила је понуду да се запосли као дадилња у Француској, у једној породици с ових простора, па се нада да ће, боравећи тамо, успети да нађе посао у струци. За сада, каже, одлази на три године, али ко зна.

Наши саговорници указују на то да су зараде у другим земљама у Европи свакако боље него код нас, али и да су и трошкови живота већи. Ипак, истичу и да је могућност да раде оно што су учили далеко важнији мотив приликом одлуке да оду из земље. Има и другачијих прича: Милан Николић је у Аустралију отишао после више година рада у једном домаћем трговинском ланцу. Није намеравао да оде, напротив, али је, изгледа, како он каже, економска криза погодила само раднике - јер су смањене плате, потом се повећао обим посла, онда су почела и премештања с места на место па дужи ангажман без плаћања... И, указује Милан, одлуку коју је дуго одлагао лако је донео.

Последњих неколико година све је више младих будућих академаца који паузу између две школске године користе да напусте земљу на неколико месеци, и оду, пре свега у Сједињене Америчке Државе. Углавном раде у угоститељству, многи обаве и неопходну праксу, а осим могућности да упознају ту земљу, и зарађују.

Д. Млађеновић

Подршка при стицању првог радног искуства

Поједине компаније које послују у Србији обезбеђују младим људима стицање првог радног искуства преко одговарајућих програма подршке. На тај начин, образовани стручаци различитих струка без радног искуства, захваљујући успеху показаном на тестирању, добијају шансу да раде и, можда, добију стални посао. Конкретност на тим конкурсима изузетно је велика и оштра, а изабрани кадрови су, у највећем броју случајева, потврдили свој квалитет и остали да раде.

Фирме и машине на добошу одлазе парче по парче

Тешко је рећи коме је данас теже да опстане на тржишту, малим предузећима или великим. Лане је у Србији затворено 6.000 малих и средњих предузећа. Ове године, од 526 предузећа која су још у портфолију

Агенције за приватизацију, између 100 и 150 је виђено за стечај. Запослени остају без радних места а имовина се распродаје, без обзира на то да ли је стара друштвена или приватна. Поједина предузећа нису сигла до стечаја али им посао слабо иде и не могу да испуне обавезе па због дугова део имовине постаје плен извршитеља и такође тражи нове купце.

Већина те имовине заврши на сајту „Добош“. Понуда је пребогата. Оглашивачи су најчешће банке и лизинг-компаније, али све је више и понуда у којима стечајни управници нуде на продају преостале делове производних линија. Један од таквих случајева је и предузеће „Ауто-пласт“ из Бачке Паланке.

- Највећи део опреме смо распродали, а сада нудимо још нешто мало сатова који су били на лагеру - каже стечајни управник некадашње фабрике Душан Петровић. - Купци су биле компаније које се баве пластичном амбалажом па су допуниле производњу. Осим њих, било је доста купаца и из радионица које се баве сервисирањем те опреме. То су углавном мајстори који купе стару опрему, ремонтују је, дотерају и после траже купца.

Петровић објашњава да очекује да ће, када крене стечај у предузећима која нису успела да нађу купца у приватизацији, понуда бити још већа. За понуду на сајту „Добош“ може слободно да се каже - нема шта нема. Тако се селу Купусина, крај Сомбора, могу купити лимарске машине по 473 евра. Колико од тога треба да се склопи лимарска радионица знаће само купац када се нађе на лицу места.

Изгледа да је лакше онима који су се определили за бизнис у пољопривреди. Понуда опреме у тој бранши је мања. Оно што се нуди углавном су машине одузете због неплаћених рата за лизинг. Тако се шестокрилна тањирача нуди по 1.832 евра. Скупљач сена је 12.500 евра, а житни комбајн 103.000. Све је више машина свих врста у којима је у рубрици „место“ остављена празна рубрика. Вероватно тако желе да привуку више купаца јер када неко почне да се распитује и заинтересује се, неће му бити тешко да пређе пут. Осим аукцијских продаја, све је више и понуда за продају „по договору“.

Д. Вујошевић

Од глодалице до бензинске пумпе

У Новом Бечеју може да се набави машина за пресовање папира за 2.000 евра. Глодалица за метал може се пазарити у Инђији и стаје 660 евра. Једна од скупљих понуда стиже из Прокупља; опрема за бензинску станицу може се пазарити за 711.069 евра.

Рано је за попуштање кайша

Професор Економског факултета у Београду Милојко Арсић је оценио да је тренутно стање јавних финансија Србије знатно боље него прошле године, али да није време за опуштање и одустајање од кључних фискалних мера.

- Стање јавних финансија Србије је боље и од плана за 2015. годину. Међутим, три, четири или пет добрих месеци, па ни једна година, не значе много - рекао је Арсић за нови број часописа „Бизнис и финансије”. - Да би се успоставиле здраве и одрживе јавне финансије, такво стање треба да траје дуже, треба да поправљамо стање бар три године, а након тога и да га одржавамо.

Он је упозорио на то да је неодговорно и опасно да се после почетног успеха већ гледа како да се одустане од неких кључних фискалних мера. - Смањење плата у јавном сектору и пензија доводи до релативно великих буџетских уштеда, а на јавне финансије позитивно је утицало и то што је заустављено одливање новца из буџета за покривање губитака у јавним предузећима. Нема више нових великих издатака ни за банке - истакао је Арсић.

Подсетио је на то да је држава посегнула и за неким привременим мерама, „којима се стање јавних финансија додатно побољшава, али то није дугорочно одрживо”, а једна од таквих мера је наплата дивиденди од јавних предузећа, која је износила око 17 милијарди динара. - Осим тога, држава узимањем десет одсто зарада у јавним предузећима остварује месечни приход од око две милијарде динара, што је за пет месеци око десет милијарди динара. То је привремени приход, чији је правни основ проблематичан и који ће морати једном да се укине, а тада ће се појавити дефицит од око 20 милијарди динара годишње - указао је Арсић.

По његовој процени, буџетски дефицит ове године ће бити мањи него што је договорено с ММФ-ом и износиће око 4,4 одсто бруто домаћег производа.

Е. Дн.

http://www.b92.net/biz/vesti/svet.php?yyyy=2015&mm=07&dd=12&nav_id=1014617

Автоваз шаље раднике на јавне радове

Руски аутомобилски концерн Автоваз упutio је на јавне радове око 1.500 радника, саопштио је председник синдиката фабрике, Сергеј Зајцев.

IZVOR: TANJUG

"Број радника који су упućени на јавне радове зависи од обима производње, односно од потребе за радницима. Што се више производи аутомобила, то је мање радника прекобројно", објаснио је он новинарима, а преносе Риа новости.

Šef Avrtovaza, Bu Anderson, kako podsećaju Ria novosti, rekao je početkom juna da je na javnim radovima angažovano 500 radnika.

Javni radovi su društveno korisni oblici rada koji ne zahtevaju posebnu obuku, iskustvo i znanje, a imaju za cilj da privremeno zaposle nazaposlene i tako sačuvaju motivaciju za rad kod osoba koje su duže vreme bez posla. Učešće građana u javnim radovima je dozvoljeno samo uz njihovu saglasnost i za to su plaćeni prema zakonu, navedeno je na sajtu ruske Nacionalne službe za zapošljavanje. Javni radovi se mogu organizovati u oblasti izgradnje, rekonstrukcije i održavanja puteva, vodovoda, gasovoda, u poljoprivredi, građevini, brizi o starima i bolesnima, prikupljanju sekundarnih sirovina i drugim oblastima.

Anderson je ove nedelje saopštio da su radnici u julu dobili premije i plate za prošlo mesec po novom koeficijentu.

"Nastavljamo da poboljšavamo uslove. Ove nedelje naši radnici su dobili platu koja je povećana šest odsto. Radnici na proizvodnji 'lade kaline' dobili su premije u visini mesečne zarade. Iste premije dobili su i radnici na proizvodnji motora", precizirao je on.

Avtovaz je u prvom polugodištu 2015. godine smanjio prodaju automobila u Rusiji 27 odsto u poređenju s istim periodom lani, na 140.686 vozila.

Predsednik sindikata je u martu ove godine rekao da deo radnika preduzeća može biti angažovan na javnim radovima u slučaju pogoršanja ekonomske situacije. Od juna 2015. godine Avtovaz je prestao da radi subotom.

Avtovaz je i za ovu godinu najavio nastavak mera za smanjenje broja radnika. Koncern planira da otpusti oko 1.100 ljudi. Pored toga, u preduzeću postoji program na osnovu kog radnici mogu sporazumno da napuste posao. Onima koji to učine od 1. do 24. jula biće isplaćena kompenzacija u visini četiri plate.